

За наукобі кадри

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 14 (750)

П'ятниця, 10 травня 1963 р.

Ціна 2 коп.

НЕЗАБУТНІ ПОДІЇ

БАГАТО подій, учасником яких я був, забулось. Але деякі назавжди залишилися в пам'яті.

Пам'ятаю, як безлюдними вулицями Берліна мчались машини з нашими солдатами, мимо проносились площі і провулки, завалені зруйнованими будинками, залізни кістяки якихось споруд, понівечені розривами бомб і снарядів. Запам'ятався величезний будинок. Підірваний знизу, він, як стомлений перехожий, сперся на сусідній ціль. Чим ближче до центру, тим яскравіші і свіжіші були сліди тільки що відгримілої битви. Цілі квартали були знесені і димились. Згорілі і розбиті танки, автомашини, гармати, міномети хаотично розкидані по вулицях. Ми рухались повільно і обережно.

В отворах метро вирувала брудна вода, на її поверхні плавали різні капелюшки, чемодани, дитячі іграшки, корзинки тих, хто по волі рейху був потоплений в підземеллях станцій. Вулиці пусті, лише білі прапори капітуляції, які звисали з балконів уцілілих будинків, свідчили про присутність людей в місті. Запам'яталася самотня жінка. Вона сиділа на сходинах метро, охопивши голову ру-

ками, і пильно вдивлялася у брудну воду.

Ми наближались до Бранденбурзьких воріт. Величезні язика подум'я виривались із вікон палаючих будинків. Берлін палав. Поряд з відомою всім аркою горів чотирьохповерховий будинок, в підвалах якого були тисячі важко поранених німців. Уже сотні

СВЯТКУЮЧИ ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ

ліжок стояло в сквері вздовж вулиці, коли ми під'їхали до будинку. Наші солдати безперервно витягували своїх недавніх ворогів із темного підвалу. Врятовано ще одну сотню безпорадних людей. З гуркотом обвалюється четвертий поверх, з усіх вікон вихоплюється полум'я. Зупиняються нові машини з нашими воїнами, і потік носилок і ліжок стає безперервним. Завалюється третій поверх... З'являються старі і діти. Вдивляються в обличчя лежачих, шукають своїх синів, батьків.

Почала валитися стеля підвалу. Із підвальних дверей повалив густий дим. А у підвалі ще десятки

поранених. Гімнастюрки радянських бійців спітніли наскрізь, піт градом стікає з обличчя. Ще чотири чоловіки в підвалі. І вісім солдат кидаються в підземелля. Юрба старих німців застигла в німому мовчанні. Погляди всіх приковані до отворів підвальних дверей. Стало тихо. Лише вогонь тріщав і бушував.

Показалися перші носилки, другі, треті, четверті. Обличчя рятівників чорні від копоти і сажі, хтось чобітьми гасив тліючу пілотку. В юрбі німців пронісся гул. По зморшкуватих обличчях старих котилися сльози. Нерішуче, з сльозами обіймали чужі матері чужих синів. Поранений німець піймав руку солдата, що опустив на землю носилки, намагається поцілувати її. Дівчині-німкені з червоним хрестом на косинці стало погано.

Тисячі білих, чорних голів дивилися нам услід, коли ми йшли до Бранденбурзьких воріт, щоб подивитися на рейстаг, схожий на спрута з обрубленими щупальцями.

Ласкаво світило весняне сонце, війна закінчилась. Знову починалось справжнє життя.

Доц. Я. П. ЗІНЧУК.

ПРО ПЕДПРАКТИКУ

НА МЕХМАТІ

Педпрактика студентів IV курсу мехмату в цьому році проводилась у більш скорочені строки: замість 6 тижнів вона тривала лише 4. Умови педпрактики були погіршені ще й тим, що практиканти не звільнялись від занять в університеті. Для них читались лекції у вечірні години.

Школи №№ 16, 36, 122 та школа-інтернат № 1, в яких проходили педпрактику наші студенти, мають переваги перед іншими відносно керівництва, кваліфікації педагогічного складу, учбово-методичного обладнання.

Значну допомогу в організації і плануванні роботи практикантів на місцях подав представник учбової частини університету Ю. Є. Уреулов, який разом з факультетськими методистами відвідав школу-інтернат № 1 та школу № 36 і провів бесіду з дирекцією і вчителями в присутності практикантів. За ходом педпрактики був встановлений суворий контроль з боку представників кафедр педагогіки і психології та факультетського методиста.

Більшість практикантів успішно справились як з учбовою, так із виховною роботою. Із 28 практикантів 17 одержали відмінні оцінки, 9 — добрі і 2 — задовільні.

Практиканти Алферова, Ткаченко, Башкар'єв, Фабрикант, Сакалюк та інші використовували в підготовці до уроків, крім підруч-

ників і збірників задач, методичну літературу, журнал «Математика в школі».

Студенти-практиканти виконували велику виховну роботу. Кращими вихователями виявили себе студенти Башкар'єв, Сакалюк, Криничина, Педанова, Ткаченко, Фабрикант, Дейнека, Ершова, Чорна, Овчинникова та інші.

Вони були активними організаторами багатьох шкільних міроприємств, організовували математичні вікторини, бесіди про життя і діяльність Юліуса Фучіка в зв'язку з 60-річчям з дня народження, про Айвазовського і Чайковського і т. д.

Однак знайшлися серед практикантів і такі, хто ухилявся від учбової і виховної роботи. Першість серед них поділили Федунець і Гончарук. Це вони одержали задовільні оцінки за практику.

Адміністрація шкіл намагалась створити необхідні умови для проходження практики студентами університету. Для практикантів були відведені окремі кімнати, де вони могли б збиратися, працювати у вільний від уроків час.

У зв'язку з тим, що студенти не були звільнені від занять на період практики, умови роботи значно ускладнились. Про це писали у звітах методисти і одногосподно заявили студенти на підсумкових конференціях.

І. О. СКРИЛЬОВ.

ПІДСУМКИ РОБОТИ

На комсомольських звітно-виборних зборах хімфаку була заслухана доповідь секретаря факультетського бюро С. Козляної. Вона розповіла про комсомольські справи хіміків, про роботу факультетського та курсових бюро. Було відзначено, що студенти-хіміки добре працювали в колгоспі, за що колектив факультету був нагороджений грамотами. На факультеті систематично проводились тематичні політінформації, наукові семінари, організовано пройшла підготовка до перевірочної кампанії, налагоджено своєчасний випуск газет, в чому немала заслуга С. Дудник і Р. Амелченко, добре пройшла підписка на газети і журнали.

На засіданнях комсомольського бюро, які скликалися систематично, звітували боржники. Проводилися перед сесією дружні колоквиуми, перевірялась успішність по групах. Після сесії на курсах і в групах пройшли комсомольські збори, які засудили ледарів і шпартальників, була намічена і організована допомога відстаючим.

При активній участі Н. Рясинцевої, В. Бондаря, В. Антоновича, С. Фельдмана, Н. Ускач, Г. Камалова на факультеті були проведені три вечори відпочинку.

Хіміки непогано виступили на міжфакультетському огляді художньої самодіяльності. На факультеті працюють гуртки танцюристів, співаків і т. п. Добре налагоджена спортивна робота. Наші спортсмени входять до складу збірних ОДУ, міста, УРСР. Добре працюють студенти хімфаку на будівництві нового корпусу гуртожитку. На кожній кафедрі створені наукові студентські гуртки, успішно діє лекторська група під керівництвом Б. Дрикера.

На жаль, колектив першокурсників бере в житті факультету недостатньо активну участь.

В цілому робота комсомольського бюро хімічного факультету була визнана задовільною.

На зборах обрано новий склад бюро.

ГОЛОВНИЙ НАПРЯМ

(По сторінках деяких факультетських стіннівок)

ДО початку занять газета уже була вивішена у найвиднішому місці. І кожний, хто входив до приміщення філфаку, хоч як би він не поспішав, підходив до газети. А тут збиралося уже чимало студентів. Сміх, іронічні зауваження, суперечки. Все це свідчило про те, що газета зацікавила людей.

Чим же так приваблює студентів стіннівка «Філолог»? Яскравим, барвистим оформленням? Ні, не цим. Вірніше не тільки цим, а перш за все своїми змістовними статтями, замітками, гуморесками, тісно пов'язаними з головним у житті студентів — з їх навчанням, академічною успішністю.

Познайомтеся з будь-яким номером стіннівки — нехай то буде новорічний чи першотравневий, святковий чи буденний, — в кожному з них йде мова про ставлення студентів до занять, про недоліки в навчанні. І розмова ця ведеться не «взагалі», а конкретно, називаються прізвища.

Так, в замітці «Аби трійка» справедливо критикується студентка Томачинська за погану підготовку до практичних занять і екзаменів. Зверніть увагу — не за те, що студентка погано склала сесію, а за погану підготовку до неї! Своєчасне дружнє попере-

дження поряд з переконливим викриттям «девізу» Томачинської — «аби трійка» — допомогли не лише їй, а й тим, хто поділяв погляди цієї студентки.

Турботою про успішність товариша пройнята і замітка «Ще не пізно». В ній нагадують студенту Левицькому про необхідність змінити своє ставлення до навчання і поки не пізно взятися, як кажуть, за розум. Цій меті служить і карикатура. Вона, не принижуючи людської гідності студентів Авдеева і Бжассо, закликає їх краще вивчати іноземну мову.

Всі ці матеріали опубліковано в одному номері (№ 8) «Філолога». Але й в інших випусках також гостро і принципово ведеться боротьба за високу академічну успішність.

Популярність «Філолога» пояснюється ще й тим, що стіннівка не забуває про питання, які піднімаються на її сторінках, добивається їх дівесті.

Ось приклад. В одному із безрезових номерів була надрукована замітка «Настійно просимо», де йшла мова про недоліки в роботі кабінету української літератури. Редколегія не обмежилася лише надрукуванням замітки. Вона ознайомила з нею заступника декана. Доц. М. В. Павлюк вжив відповідних заходів, а «Філолог» сповістив про це своїх читачів.

Якщо до всього сказаного додати, що оформлення «Філолога», як, до речі, і газети «Історик», яскраве, цікаве, з видумкою, то «таємниця» її успіху у читачів зрозуміла.

Головного напрямку в своїй діяльності — боротьбі за високу успішність студентів, за дівесті надрукованих матеріалів, — послідовно дотримуються стіннівки «Советский юрист», «Советский физик», «Земля и недра». І це радує.

Інше враження справляє газета «Советский химик». Здається, її цікавить все, крім навчання, успішності студентів. В номерах «Советского химика» майже немає злободенних матеріалів, які піддавали б серйозній критиці недбайливих студентів, або, навпаки, вихваляли б тих, хто успішно оволодіває знаннями. Зате тут знаходять місце для передрукування віршів Р. Рождественського і сумнівних дотепів із різних видань.

Редколегія стіннівки, очевидно, поставила перед собою мету — здивувати читача лише яскравими фарбами оформлення. В ім'я цього вона фарбує величезне полотно одного із своїх номерів у... ядовитий жовтий колір. Для чого? Адже крім грубого і недолального загального вигляду, зайвої витрати фарби це нічого не дало. Без смаку оформлені і деякі інші номери «Советского химика». Такий закид можна справедливо зробити і першотравневому номеру «Советского физика».

Оформлення стіннівок, безперечно, дуже важливе. Яскравість, барвистість приваблюють читача, дозволяють виділити найважливіші матеріали. Однак не можна втрачати почуття міри, перетворювати це в самоціль.

Боротьба за високу успішність студентів, за дівесті надрукованих матеріалів, — ось головний напрям діяльності факультетських стіннівок. І якщо до того ж вони будуть в міру яскраво і зі смаком оформлені, то виховна, організуюча і мобілізуюча роль нашої стінної преси безперечно зростає.

Е. ГРИГОРОВИЧ

В просторій світлій аудиторії № 14, де за традицією проводяться всі збори на істфаці, зібралися студенти. Це комсомольці істфаку прийшли на звітно-виборні комсомольські збори факультету. На зборах були присутні і їх старші товариші — викладачі, члени партбюро.

Збори відкриває член комсомольського бюро І. Устинов. Він надає слово для звіту секретарю комсомольської організації факультету А. Рубану.

У своїй звітній доповіді А. Рубан відзначив, що комсомольська організація за звітний період виконала значну роботу на всіх ділянках університетського життя. В центрі уваги комсомольського бюро факультету була учбово-виховна робота. Результати відрядні. Істфак в зимову сесію зайняв по успішності перше місце. Із 33 відмінників 22 — комсомольці. Кращий процент успішності на ІV курсі. Непогана успішність на ІІІ курсі. Але другокурсники склали сесію дуже слабо.

Майже всі комсомольці мають громадські комсомольські доручення. Студенти ІІ курсу ведуть шефську роботу з піонерами школи № 37. Тісний зв'язок підтримують комсомольці істфаку з підшефним військовим підрозділом. На істфаці велику роботу виконує лекторська група у складі І. Устинова, І. Мушти, М. Щуровського, В. Гринника. Вони чита-

ють лекції на різних підприємствах Одеси і області. Комсомольці Л. Зінченко, Н. Матвієнко та інші проводили велику агітаційну роботу під час виборів. А. Рубан відзначив позитивні і негативні сторони в роботі культсектора. На закінчення доповідач закликав усі курси включитися в змагання за звання передової групи по вихованню активних будівників комунізму.

Після доповіді розгорнулося широке обговорення. С. Григоров розповів про педагогічну практику студентів 4 курсу. Г. Логвіновський — про шефську роботу другокурсників.

Про роботу спортсектора виконання комсомольцями обов'язків дружинника говорили В. Бачило, В. Чернега, В. Зубко. Вони зробили ряд справедливих критичних зауважень на адресу комсомольського бюро факультету.

Голова НСТ істфаку К. Савицький відзначив у своєму виступі, що ще мало комсомольців беруть участь у роботі наукових гуртків. «На ХІХ науковій студентській конференції, яка відбулася нещодавно, на засіданнях секції історичних наук було більше виклада-

чів, ніж студентів. Це серйозний недолік в роботі комсомольської організації факультету», — заявив він.

На ряд недоліків у роботі комсомольської організації факультету вказала у своєму виступі доц. К. В. Сизоненко. Вона націлила гуртківців-істориків на написання історії комсомольської організації Одеси.

Студенти V курсу В. Замуленко і А. Магдалевич, виступаючи на своїх останніх комсомольських зборах в університеті, закликали комсомольців молодших курсів зміцнювати традиції істфаку, завжди бути попереду в навчанні і громадській роботі.

Неприємне враження справив на комсомольців виступ комсорга І курсу В. Золотницького, який намагався виправдати деяких недисциплінованих комсомольців курсу.

Після дебатів комсомольці обрали кращих студентів і активістів до складу факультетського бюро. Секретарем комсомольського бюро істфаку обрано студента ІІ курсу А. Низова.

В. АНТОНОВ.

У лютому — квітні цього року ІV курс історичного факультету проходив педагогічну практику в школах міста.

На відміну від минулих років, педпрактика тривала два з половиною місяці і складалася із двох частин — залікової і стажерської. Таке тривале перебування у школі дало свої наслідки: студенти змогли добре познайомитися з життям шкільного колективу, включитися в роботу комсомольської та піонерської організації. Для проходження педпрактики були обрані три школи: №№ 26, 37, 118.

Перші уроки принесли і радіші і прикрасі: як жартували четвертокурсники, нікого не винесли з уроку і ніхто сам не вибіг. За час практики не було жодного зриву уроку. Звичайно, кожний ішов на урок з хвилюванням, побоювання, чи зуміє викласти новий матеріал жваво і цікаво, але зустріне клас. Але побоювання були зайвими. Студенти вміли виділити і підкреслити головне, найбільш важливе під час викладу нового матеріалу. Вони використовували на уроках цікавий краєзнавчий матеріал. Наші студенти проводи-

ли уроки різних типів: змішані, урок-лекція, повторювально-загальноючий, кіно-урок; добре оволоділи методикою опитування, використовували елементи липецького методу ведення уроку.

Особливо пошастило студентам, які проводили педпрактику в школі № 118. Тут працюють вчителі-ентузіаста, з багатим педагогічним досвідом: А. А. Большой і Г. М. Бажура. Студенти-практиканти багато чому навчилися у них, перейняли ті різноманітні форми методи роботи, які вони застосовують.

В школі № 118 працює клуб миру і дружби, клуб «Іллічівець», які подають велику допомогу вчителю-історик. Клуб інтернаціональної дружби відомий далеко за межами нашого міста.

Виховна робота проводилась практикантами, правда, не так блискуче, як навчальна. Але студенти організували ряд цікавих і корисних міроприємств. А. Зінченко і Л. Вдовиченко повністю вели роботу класних керівників, відвідували учнів, бесідували з батьками, випускали стінгазети. Любов і симпатію завоював в учнів Альберт Нехороших.

Л. Салтановська і В. Корецький провели в школі вечір, присвячений Дню Радянської Армії. Ю. Следовський організував нумізматичний гурток. Цікаві екскурсії провели В. Колодяжна, Л. Салтановська, А. Маковеєнко, М. Макаренко. Велику допомогу в організації екскурсій по історичних місцях Одеси подавав співробітник кафедри політекономії І. З. Голдовський.

Уже підведено підсумки практики. Із 20 студентів-практикантів 14 провели практику на «відмінно» і 6 на «добре». Педагогічна практика — це перший крок на ниві педагогічної діяльності. І цей крок був досить успішний у нас. С. ГРИГОРОВ, ст. ІV курсу істфаку.

Відзначаючи День Преси, ми надаємо слово одній з кращих стіннівок ОДУ газеті „ІСТОРИК“

Справжній диспут

Кафедра історії СРСР разом з комсомольською організацією факультету підготувала і провела диспут по повісті О. Чаковського «Світ далекої зvezdy» в підшефному підрозділі.

Кандидат історичних наук Т. Є. Самборська коротко розповіла про творчий шлях О. Чаковського. Всі виступаючи говорили про те, що автор показав у творі зміни, які сталися у свідомості радянських людей після ХХ з'їзду КПРС.

Найбільше суперечок викликав образ Віктора. Студент V курсу О. Семенов у своєму виступі висловив думку, що письменнику не вдалося художньо правдиво відтворити тип людини, яка намагається зміни, що відбулися в країні, використати в своїх інтересах, що філософська суперечка між За-

в'яловим і Віктором не розкриває внутрішнього світу Віктора, передана сухою, казенною мовою, проблеми, підняті в повісті, старі.

З О. Семеновим не погодився багато виступаючих. Добре і переконливо говорив ст. ІІІ курсу В. Зубко. Він довів, що автору вдалося образ циніка, який прагне уникнути відповідальності перед суспільством за свої вчинки.

Воїни Жериков, Демченко, ст. ІІІ курсу Л. Готовський та інші гаряче говорили у своїх виступах про правдиво створений образ Зава'лова, вказували на недоліки в творі. Більшість виступаючих відзначали, що повість написана сухою мовою, але в цілому це потрібний, серйозний твір. Він примушує думати, сперечатись.

О. ДРОЗДОВА.

Нове бюро діє

СВОЮ діяльність нове комсомольське бюро розпочало з того, що складало новий план роботи, призначило відповідальних за кожну справу.

В. Зубко відповідав за організацію роботи по підготовці учбового корпусу до свята. Н. Скриль готує вечір зустрічі у школі № 37, де силами нашої самодіяльності буде дано концерт. Н. Буковська організувала вечір відпочинку на факультеті і підготувала нову програму святкового концерту. В. Бачило організував першість факультету з баскетболу, брав участь у підготовці до змагань команд волейболістів, баскетболістів, легкоатлетів. Т. Пасько і В. Антонов ведуть гуртки по вивченню іноземних мов у підшефному військовому підрозділі. Т. Іванченко, гроза всіх прогульників, випускає сатиричний «академісток». Та всі справи важко

й перелічити. Особливу увагу бюро приділяє комсомольській групі. Курсові бюро тісно пов'язані з бюро факультету, це дозволяє своєчасно реагувати на всі події в групі. Групові бюро на своїх засіданнях обговорили питання трудової дисципліни, написання курсових робіт та ін.

Тепер головне завдання наших комсомольців — успішно скласти літню сесію. Бюро проводить на всіх курсах перевірку стану підготовки до сесії, самостійну роботу студентів і вживає заходів, щоб комсомольці нашого факультету склали сесію на «відмінно» і «добре».

А. НИЗОВ,
секретар бюро ЛКСМУ
істфаку.

ВІД РЕДАКЦІЇ «ЗНК»: Нещодавно на районному огляді стінної преси газета «Історик» зайняла І місце.

Захист курсових

Останні дні квітня були гарячим часом на істфаці. Студенти усіх курсів, крім п'ятого, завершали написання курсових робіт.

Серед першокурсників на «відмінно» захистили свої курсові А. Коваль, Н. Матвієнко, В. Саранча. Велика частина студентів 2-го курсу теж захистила курсові роботи. Слід відзначити В. Романчука і В. Бачила, який опрацював багато матеріалу польською мовою.

Не відстають від своїх молодших товаришів і третьокурсники. Л. Готовський, В. Касевич, В. Кіторога, М. Скрипник, Є. Тімонін та інші одержали відмінні оцінки за свої курсові роботи.

Щороку в житті студентів-випускників настає час, коли перевіряється їх практична і теоретична підготовленість до самостійної роботи. Це, зокрема, період написання і захисту дипломних.

Тематика дипломних робіт наших випускників охоплює цікавий і складний матеріал з історії КПРС і УРСР, з історії Одещини, новітньої історії, історії та теорії мистецтва. Майже кожна тема дипломної роботи має перспективу для дальшого поглиблення і роз-

28 квітня в Палаці студентів відбувся з'їзд кращих студентських груп з усіх вузів міста. Наш університет був представлений групою студентів ІІІ курсу істфаку (комсорг — І. Проценко). За успіхи в навчанні і громадській роботі ця група в числі 9-ти кращих була нагороджена грамотою ЛКСМУ.

Цікаву екскурсію в приміський колгосп ім. К. Лібкнехта організувала кафедра політекономії. Студенти-четвертокурсники разом з викладачем кафедри І. З. Голдовським ознайомилися з досягненнями цього передового господарства.

Справи дипломантів

Одещині, про боротьбу з німецькими окупантами партизанів Житомирщини в роки Вітчизняної війни пишуть дипломанти при кафедрі історії України.

Значний науковий інтерес становить дипломна робота ст. О. Семенова (кафедра загальної історії) на тему: «Економічні перетворення на Кубі».

Дипломант широко використав при написанні роботи періодику та літературу зарубіжних авторів. Першими здали роботи студенти П. Салтановський, Г. Гуцало, О. Семенов та інші. На даний час дипломні роботи подали до захисту усі студенти.

І МУШТА,
ст. V курсу істфаку.

Велике виховне значення має робота дипломантки Т. Цесарук. Вона присвячена діяльності дружини і друга В. І. Леніна Н. К. Крупської.

Про боротьбу з іноземними інтервентами в роки громадянської війни на Україні, про перші роки соціалістичного будівництва на

Одещині, про боротьбу з німецькими окупантами партизанів Житомирщини в роки Вітчизняної війни пишуть дипломанти при кафедрі історії України.

Значний науковий інтерес становить дипломна робота ст. О. Семенова (кафедра загальної історії) на тему: «Економічні перетворення на Кубі».

Дипломант широко використав при написанні роботи періодику та літературу зарубіжних авторів. Першими здали роботи студенти П. Салтановський, Г. Гуцало, О. Семенов та інші. На даний час дипломні роботи подали до захисту усі студенти.

Є прогрес!

НА перших порах семінари з історії КПРС у істориків-вечірників проходили нецікаво, в'яло, виступи часто були поверховими. Відчувалося, що у студентів немає досвіду самостійної роботи, вміння користуватися першоджерелами і додатковою літературою.

Але це залишилося уже далеко позаду, в групі намітилися певні зрушення. Нещодавно у нас проходив семінар на тему: «VIII з'їзд РКП(б)».

Студент В. Демидов висвітлив питання про прийняття нової програми партії на VIII з'їзді РКП(б), детально зупинився на найважливіших положеннях програми, її значенні для побудови соціалізму, охарактеризував складні політичні умови, в яких відбувався з'їзд.

Про боротьбу партії проти воєнної опозиції на з'їзді говорив ст. М. Охлопков. Студент Плешков розповів про рішення VIII з'їзду партії про партійне і радянське будівництво. З доповненнями і зауваженнями на семінарі виступили ст. Висоцький, Щербина, Радченко, Герасименко, Смирнов.

О. ЩЕГЛЕНКО,
студкор.

ПЕРША ВСЕСОЮЗНА

(Закінчення. Початок — в № 12).

Приємно відзначити, що в роботі конференції взяли участь відомі вчені-мідівісти нашої країни: академіки С. Д. Сказкін, М. М. Смирін, професори Є. В. Гунтова, Г. О. Новицький, З. В. Удальцова, молоді вчені Л. М. Брагіна, Н. М. Сидорова та інші, які висловили свої зауваження з ряду питань, піднятих в доповідях.

При підведенні підсумків роботи конференції зі своїми враженнями і зауваженнями про роботу конференції виступило 8 чоловік. Серед них Я. Песін (Мінськ), В. Корецький (Одеса), А. Ліпатов (Казань), Т. Кантемирова (Горький), А. Казаков (Ленінград) та ін. У своєму виступі ст. III курсу МДУ Н. Карев відзначив серед інших і доповіді студентів-одеситів.

З заключним словом виступила професор МДУ Є. В. Гунтова. Серед кращих доповідей вона назвала і доповідь студента нашого університету В. Корецького. Кращі доповіді будуть відзначені грамотами і, очевидно, ввійдуть до збірника, присвяченого роботі конференції, який планується. Було вирішено проводити подібні конференції мідівістів один раз у два роки.

Говорячи про враження від конференції, хочеться в першу чергу відзначити високий рівень наукової підготовки студентів провідних університетів країни: Московського і Ленінградського. Відчувається добре знання студентами і аспірантами цих вузів іноземних мов, в тому числі і мертвих.

***

Автобус мчить нас вулицями Москви. Біля входу на П'ятницьке кладовище виходимо з автобуса і повільно бредемо доріжкою, прокладеною в снігових заметах до вказаної ділянки. За низькою огорожею напівзанесений снігом кам'яний надгробок, над яким злітає вгору чорний обеліск з написом:

**Тимofій Миколайович
Грановський
10 березня 1813 — 25 жовтня 1855
Студент Московського університету.**

Кладамо квіти на могилу визначного вченого. Мовчки стоїмо з непокритими головами, оддаючи данину пошани основоположнику

мідівістики в нашій країні. Потім повільно залишаємо територію кладовища.

Ввечері, в одній з просторих аудиторій історичного факультету МДУ, в якій, можливо, читав у свій час лекції Т. М. Грановський, відбулося урочисте засідання, присвячене 150-річчю з дня народження визначного вченого.

З повідомленням про діяльність Грановського в Московському університеті виступив проф. С. М. Дмитрієв, а доповідь «Грановський як історик» прочитала проф. Є. В. Гунтова. Під кінець засідання виступила артистка Малого театру, народна артистка СРСР Є. М. Шатрова. Вона розповіла про зв'язки Грановського з Малим театром.

***

Програма конференції була переважно вкрай. Але ми знайшли все-таки час для того, щоб знову відвідати Третяковську галерею, музей образотворчого мистецтва ім. О. С. Пушкіна, Кремль, музей А. Рубльова.

Нам повезло. В Третяковці ми подивилися цікаву виставку, присвячену творчості російського художника А. П. Рябушкіна. Нас, істориків, особливо зацікавили полотна, написані на історичні теми. В музеї ім. О. С. Пушкіна нам пощастило побачити невелику виставку творів із Національного музею Будапешта. Дуже сподобалися нам картини американського художника Р. Кента.

Москвичі приготували для нас сюрприз — екскурсію по середньовічній Москві. Разом з прекрасним екскурсоводом — викладачем МДУ Л. Ч. Козаржевським — ми відвідали і оглянули, починаючи з Кремля і кінчаючи музеєм А. Рубльова, середньовічні будови, які збереглися і дійшли до нас.

***

Просидівши через погані метеороумови біля 1,5 доби у Внуково, мабуть, в сотий раз згадуючи блакитну, виблискуючу в нічному небі Москви рекламу: «Громадяни, зберігайте час, користуйтеся послугами аерофлоту!», ми, нарешті, залишили Москву і через 1,5 години ступили на одеську землю.

О. СЕМЕРІН.

ЦЕ ПОВИННО ХВИЛЮВАТИ

Ми на КП будівництва — в одній із кімнат корпусу гуртожитку, який будується в районі біофаку для наших студентів. В кімнату заходять робітники, одержують вказівки головного інженера А. М. Уманського, техніка, виконроба, радяться, пропонують.

В цьому році до початку навчання гуртожиток треба здати в експлуатацію. Гуртожиток будується ось уже кілька років. Його з нетерпінням чекають і ті, хто не забезпечений житлом, і ті, хто ще вступає до університету. А своєчасна здача гуртожитку в експлуатацію залежить багато в чому від самих студентів, які допомагають будівникам.

Комітет комсомолу університету звернувся до комсомольців факультетів із закликом включитися в будівництво гуртожитку. Заклик гаряче підтримали комсомольські бюро факультетів і самі комсомольці. Необхідно лише з волею взятися за цю справу, організувати, дотримуватися певної послідовності. Очолити це цінне починання повинні комсомольські ватажки. Але на ділі цього не видно. Бюро КСМ факультетів зовсім не цікавляться, як працюють їх студенти, скільки їх з'явилася на будівельній майданчик, яку оцінку одержали вони за свою роботу. Серйозний закид можна зробити факультетським комсомольським бюро філфаку, хімфаку, факультету іноземних мов.

Так, наприклад, одна група філологів — Жуковська, Лугова, Буйко, Федорова та інші не виконали навіть половини завдання, кинули роботу і пішли набагато раніше до закінчення робочого дня.

Слід би звернути на це увагу і деканам факультетів. Від студентів треба вимагати характеристики з будівництва, перевіряти їх роботу.

Інженерно-технічний персонал будівництва задоволені роботою студентів IV курсу біофаку (старша група Сергеева, комсорг Лисенко, комсомольці Нечай, Усакова, Ярошенко, Данилова та інші).

Біологи з'являлися на роботу своєчасно і організовано, і, незважаючи на великий мороз і вітер, працювали відмінно. Добре працювали історики II курсу Вдовиченко, Жадан, Скриль, Бачило та інші.

Але є студенти, які працювали погано, несумлінно. 26 березня було направлено на роботу з геофаку 10 студентів II курсу і 10 — з III курсу. На роботу група з'явилася з запізненням, не було призначено старшого в групі (це уже закид трудсектору геофаку Щерилі). Так і працювали вони — гамір, зайва метушня, порушення правил техніки безпеки, повне ігнорування зауважень майстра і робітників. Особливо відзначився серед них студент III курсу Мельник. Він поведився зухвало; і з роботи пішов раніше, ні в кого не взявши дозволу на це. Таке ставлення комсомольців до дорученої справи обурює і дивує.

Крім того, для кращої організації роботи інженерно-технічний персонал будівництва повинен конкретніше визначати завдання окремих груп студентів, забезпечувати необхідним інструментом та спеодягом, раціональніше використовувати робочі руки.

Л. МАЙОРОВ, В. ЗАМУЛЕНКО.

ВАЖЛИВІ ЗАВДАННЯ

На останньому засіданні кафедри української літератури обговорювався ряд важливих питань. Досить жвавим, корисним було обговорення питань ідеологічної роботи на факультеті, піднятих у зв'язку з нарадою активу творчої інтелігенції та ідеологічних працівників України.

Учасник цієї наради доцент М. О. Левченко поділився своїми враженнями про виступи окремих письменників, критиків. Він підкреслив, що виступи були відвертими, принциповими, щирими. Обстановка була дружня, сердечна. Особливо цікаво виступали там А. Малишко та Д. Павличко. Незадовільним був виступ письменника В. Некрасова, не дїстав схвалення виступ молодого поета М. Вінграновського.

Багато виступаючих вимагали від цих письменників критично оцінити помилки і хиби в своїй творчій роботі, покінчити з гнилизною, зазнайством, на ділі довести чесне і віддане служіння нашому народові. Після інформації з пролозіціїми, думками виступили члени кафедри І. М. Дузь, А. В. Недзвідський, К. Ю. Данилко, П. Т. Марку-

шевський. Вони говорили про важливість піднятих питань на нараді, вказували на необхідність великої і широкі розмови з нашими студентами з питань літератури, на потребу серйозно зацікавитися стійною пресою, в якій є немало безглузких міркувань — і це повинно стати предметом обговорення. Говорили про роль викладачів у формуванні естетичних принципів і смаків у студентів.

Підсумовуючи виступи, доц. Г. А. Вязовський вказав на необхідність пропагувати кращі досягнення реалістичного мистецтва. Слід переглянути курс лекцій, спецсеминарів, спецкурсів з метою збагачення їх новими матеріалами, які розкривали б проблеми традицій й новаторства і давали б бій реакційним впливам у нашому мистецтві. Необхідно організувати загальнофакультетське обговорення цих важливих питань, а членам кафедри виступати на сторінках обласних газет і популяризувати матеріали зустрічей керівників партії з працівниками мистецтва.

НАШ КОР.

ЛАУРЕАТ ЛЕНІНСЬКОЇ ПРЕМІЇ

СЕРЕД відомих вчених нашої країни, що одержали Ленінські премії за визначні досягнення в науці, привертає увагу ім'я дійсного члена АПН РРФСР, керівника кафедри психології МДУ, проф. О. М. Леонт'єва. Премія ім. В. І. Леніна присвоєна йому за капітальну працю «Проблеми розвитку психіки» — результат багаторічних творчих шукань та експериментальних досліджень.

Відомо, що буржуазна психологія розглядає розвиток психіки людини і тварин як процес дозрівання закладених в їхній нервовій системі механізмів, пов'язаний з чисто біологічними закономірностями.

Буржуазна психологічна думка, прийнята ідеалізмом і містикою, або заперечує будь-який спадковий зв'язок між тваринами і людиною, наділяючи останню надчутливими здібностями, ставлячи її над природою, або ототожнює їх, віддаючи під владу одних і тих же біологічних закономірностей, що діють стихійно.

Навіть такий великий вчений, як Дарвін, що проклавав нові шляхи в багатьох галузях природознавства, часто ототожнював психіку і поведінку тварин з психічною діяльністю людини, наділяв тварин людськими рисами і особливостями.

О. М. Леонт'єв у своїй праці, удостоєній Ленінської премії, рішуче виступає проти подібних поглядів і теорій. На основі великої кількості природничо-наукових фактів О. М. Леонт'єв доводить, що психіка і поведінка тварин проходить довгий шлях розвитку,

в якому провідну роль відіграє оточуюче середовище, потреби тварин, які виникають під його впливом.

Вчення корифеїв нашої вітчизняної науки І. М. Сеченова і І. П. Павлова про взаємодію організму і середовища лежить в основі тієї концепції філогенетичного розвитку психічної діяльності тварин, яку з усією переконливістю висуває О. М. Леонт'єв у своїй роботі. Автор показує, як під впливом оточуючих умов, в процесі взаємодії з ними, в процесі задоволення необхідних біологічних потреб, складається у тварин, що стоять на різних ступенях еволюції, відчуття, сприйняття, пам'ять, елементарні форми мислення, — показує їх суттєві особливості, пов'язані з своєрідністю нервової системи, яка формується в певному фізичному середовищі.

Однак як би високо не стояла тварина в еволюційному ряду, як би не були високо розвинені її поведінка і психіка, останні завжди якісно відрізняються від психічної діяльності людини. Людина спадково зв'язана зі своїми предками тваринами не лише в анатомічному і фізіологічному відношенні, а й в психологічному, з точки зору психіки, поведінки. Разом з тим психіка людини і її предків — тварин, — не одне і те ж. Між ними існує якісна відмінність, яка впливає з соціальної природи людини.

На відміну від тварин, людина живе в суспільному середовищі, яке складається в процесі трудової діяльності, в процесі перетворення природи за допомогою знарядь праці. Це дає розвитку психіки людини якісно своєрідний характер.

Під впливом праці відбуваються серйозні зміни у вищих відділах нервової системи людини, відбувається перебудова її функцій, спостерігаються корінні зрушення в психічній діяльності. У цьому велику роль відіграє мова, яка виникає як необхідний засіб спілкування між людьми, в зв'язку з виниклою «потребою сказати щось один одному» (Енгельс) в умовах праці. Трудова діяльність і мова визначають весь шлях розвитку людської психіки, надаючи їй якісно своєрідний характер, який відрізняється від філогенезу.

О. М. Леонт'єв приходить до такого висновку на основі великих експериментальних досліджень в лабораторії протягом тривалого періоду часу.

Для ілюстрації можна навести одне з його останніх досліджень, присвячене вивченню звуковисотного слуху, пов'язаного з музичними здібностями і музичною діяльністю.

Відомо, що буржуазна психоло-

гія розглядає музичні здібності, диференціацію звуків за висотою як явища природжені, раз і назавжди дані, які не зазнають суттєвих змін в житті людини.

О. М. Леонт'єв довів, що це зовсім не так. Якщо включити в процес розрізнення звуків за висотою той механізм, який є специфічно людським і накладає певний відбиток на весь процес розвитку людської психіки, а саме механізм мови, то висотний слух виявляє яскраву виражену тенденцію покращення і розвитку. Те, що в інших умовах здається межею, легко переборюється. Таким чином, можливе виховання навіть абсолютного слуху.

О. М. Леонт'єв, вивчаючи у своїх піддослідних диференціацію звуків за висотою, констатував, що цей процес виявляє всі ознаки прогресу, коли піддослідний супроводжує сприйняття звуків мовним апаратом.

З метою доведення правильності своїх поглядів на розвиток психіки людини О. М. Леонт'єв широко використовує клінічні дослідження. Йому і його співробітникам вдалося встановити, що ураження того чи іншого відділу великих півкуль головного мозку не завжди веде до повного випадання певної функції, а часто викликає її перебудову відповідно з тією діяльністю, в умови якої людина поставлена. Це дає можливість відновлювати функції після важких захворювань мозку, а значить, і збереження працездатності.

Багато експериментуючи над пам'яттю, О. М. Леонт'єв довів, що її особливості, продуктивність, розвиток нерозривно зв'язані з діяльністю. Пам'ять не можна відновлювати функції після важких захворювань мозку, а значить, і збереження працездатності.

Дослідження О. М. Леонт'єва мають безпосереднє відношення до практики. З одного боку вони накреслюють шляхи правильної взаємодії на людську психіку. А з другого — розкривають важливі моменти моделювання психічної діяльності, яке лежить в основі сучасної кібернетики.

Присудження О. М. Леонт'єву високого звання лауреата Ленінської премії за працю «Проблеми розвитку психіки» велике свято для психологічної науки в нашій країні.

Професор Д. ЕЛЬКІН.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“

СТОР. 3. 10 ТРАВНЯ 1963 р.

ПОДІБНО весняній повені йде могутній наступ народів усього світу на прогнилу твердиню капіталізму. Борьба двох систем — знамення нашого часу. Лідери капіталістичного світу б'ють на сполох. Вони не можуть не признати переможного поступу країн соціалізму і поспішно готуються до нової війни.

Яких тільки планів і «стратегічних рішень» не висувають хитромудрі дипломати буржуазії, недобиті гитлерівські генерали, збанкротілі апологети капіталістичних джунглів і трубадури атомної війни. Тут і ідея «випереджаючого атомного удару» президента США Д. Кеннеді, який він надав «благочестивої» форми, і створення «багатосторонніх ядерних сил» — ударників НАТО, і проповідь антикомуністичного наступу в галузі ідеології.

Не можна пройти мимо людоїдських закликів американського сенатора Голдуотера, який вважає за краще знищити весь світ, ніж чекати остаточної перемоги комунізму. Треба бути надзвичайно пильними до всіх виходок імперіалістичної реакції, провокацій, до лицемірно-святенницького обману мас, до гігантських розмірів гонок озброєнь.

Однак, при всій небезпеці імперіалістських махінацій тепер є реальні можливості їх зриву і недопущення нової кровопролитної бойні. Самі буржуазні діячі не можуть не бачити невинного росту сил соціалізму, демократії і миру, національно-визвольного руху, піднесення класової боротьби пролетаріату і загострення суперечок між учасниками агресивно-реакційного концерну імперіалістичних хижаків.

Не таємниця, що європейські партнери США по НАТО, які піднялися в значній мірі на дріжджах американських доларів, уже бунтують проти свого лідера. Західно-німецькі мілітаристи, що більше за інших користувалися і користуються милостями США, тепер диктують свої умови останнім учасникам «атлантичної співдружності», і готові, якщо їх не зупинять, проковтнути і гальського півня, і британського лева, не говорячи уже про дрібніші «суверенні» країни малої Європи. Вони визначають уже і стратегію тупоголових і невинувато самовпевнених генералів Пентагону. І ніхто не поручиться за те, що дані фашистським колонізаторам атомні гармати не почнуть перш за все палити на Захід, де можна безкарно грабувати. Як би не біснувались Шпейделі та Хойзінгери, вони розуміють, що стрілянина на Схід — ризикована справа.

Занадто непокірна і французька сторона. Генерал де Голль, захопившись ідеєю «величності Франції», претендує на керівництво малою Європою. Остерігаючись, з одного боку, занадто великої самостійності, а з другого — настирливості Англії, старий генерал створив вісь Бонн—Париж і намагається не допустити на «загальний ринок» британських монополістів. Наперекір США, він намагається створити «французьку національну ядерну силу», що не в його можливостях. Короткозорий політик де Голль не бачить або робить вигляд, що не бачить, знач-

но реальнішої небезпеки підкорення Франції планам і інтересам західнонімецьких мілітаристів — заклятих ворогів французького народу. Він не бачить, що загострення відносин з Англією — на руку США і Бонну.

Всі ці згубні для Франції кроки — наслідок фанатичної ненависті де Голля до комунізму і демократії. Ліквідуєчи залишки буржуазних свобод всередині країни, де Голль надіється лише на армію і поліцію. Але сподівання ці даремні. Страйк шахта-

МІЖНАРОДНИЙ ОГЛЯД

рів, який закінчився перемогою пролетаріату, показав, що всі потуги генерала зміцнити режим особистої влади приречені на провал.

Невпевнено почувають себе в сидлі і англійські консерватори. Вони вперто дотримуються традиційної респектабельності та аристократичної пихатості. Але твердолобі торі потерпіли останнім часом чимало поразок.

Широка спина генерала де Голля закрила перед Англією парадний вхід на «загальний ринок». Принизливі спроби Макміллана і Хьюма проникнути до цього «обітованого царства» з чорного ходу не увінчались поки що успіхом. На побаченні Макміллана і Кеннеді в Нассау англійський прем'єр в боротьбі за ракети «Скайтболт» опинився в нокауті, змушений був примиритися з дорогими і недосконалыми «Поларісами».

В країні — масове безробіття, яке намагаються збільшити за криттям руху на залізницях. Величезного розмаху досягає рух борців за мир, що продемонстрував нещодавно Олдермастонський претендент на «світове керівництво» — вашінгтонських політиків і стратегів Пентагону. Вони визнають послаблення позицій США в Європі. Вони з трудом справляються з колоючими союзниками по НАТО. Звичайні прийоми уже не допомагають. Доводиться думати про більш «дійові» заходи впливу.

Неспокійно і в Латинській Америці. Окремі потоки національно-визвольного руху, прискореного перемогою Куби, загрожують з дня на день вилитися в цунамі народного гніву, від якого імперіалістів США не врятують ні «Союз заради прогресу», ні «Поларіси», ні каральні експедиції.

Всі ці симптоми загострення протиріч сучасного капіталізму особливо яскраво свідчать про необхідність ліквідації його. Наступає ніч і загибель кровожерного вампіра. І цьому сприяє поступальний рух країн соціалізму, які з кожним днем зміцнюють свою економіку, посилюють вплив на весь хід світового суспільного розвитку.

Зоря над світом розгоряється все яскравіше і яскравіше. Люди все ршучіше і впевненіше йдуть в наступ на всіх ділянках фронту боротьби між силами п'єми і миру — розуму і майбутнього.

Доц. К. Д. ПЕТРЯЄВ.

ВЧЕНИЙ—ГУМАНІСТ

14 квітня 1963 року минуло 75 років з дня смерті визначного російського вченого-мандрівника, відомого антрополога і етнографа, який повністю присвятив своє життя науці, Миколи Миколайовича Міклухо-Маклая.

М. М. Міклухо-Маклай народився 17 серпня 1845 року в с. Рж-дественському Новгородської губернії в сім'ї військового інженера. В одинадцятирічному віці, після смерті батька, його віддали до школи в Петербурзі, а згодом перевели до другої Петербурзької гімназії, яку не закінчив, оскільки його було виключено із 6 класу за неуспішність. Справжньою ж причиною були часті суперечки з вчителями.

Сімнадцятирічним юнаком М. М. Міклухо-Маклай поступив вільнослухачем до Петербурзького університету. Навчання на природничому відділенні фізико-математичного факультету тривало недовго. В 1864 році за участь у сходках Міклухо-Маклай був виключений з університету без права продовжувати освіту в вузах Росії.

З великими труднощами йому вдалося одержати дозвіл на виїзд

за кордон для продовження освіти. В Лейпцігському університеті він вчиться на медичному факультеті. Медичну освіту він продовжує в Генському університеті, де слухав лекції молодого талановитого вченого-дарвініста Ерста Геккеля.

Після закінчення університету він працює під керівництвом

Е. Геккеля і організує свою першу мандрівку на Канарські острови разом з Геккелем в 1866 році. Після цієї експедиції Міклухо-Маклай працює зоологом в Мессіні (о. Сіцилія).

Займаючись вивченням проблеми порівняльної анатомії, Міклухо-Маклай в 1869 році подорожує по берегах Червоного моря, збирає багатий матеріал. В 1869 році Міклухо-Маклай повертається на батьківщину і починає працювати під керівництвом академіка К. Бера. Під його впливом Міклухо-Маклай цікавиться питаннями еволюції тваринного світу, а також проблемами антропології. Він намічає першим етапом своєї експедиції район Тихого океану і маловідомий острів Нова Гвінея.

В цьому ж році Міклухо-Маклай звертається до Ради географічного товариства з проектом тривалої наукової експедиції. Цей проект був підтриманий відомим географом Семеновим-Тяньшанським. З величезними труднощами Міклухо-Маклай добився дозволу відправитися в Тихий океан на військовому кораблі. 27 жовтня 1870 р. Міклухо-Маклай на кор-

аблі вирушив із Кронштадта в далеку дорогу до Нової Гвінеї. По дорозі Міклухо-Маклай займався науковими спостереженнями в різних пунктах, на островах Пасхи, Таїті, Самоа.

1871 рік. На північно-східному березі острова Нова Гвінея в бухті Астролябія висадився молодий вчений, який поставив перед собою завдання вивчити мову, побут і звичаї туземців, які за рівнем культури наближалися до людей кам'яного віку. Висадка білого чужинця була вороже зустріята туземним населенням. Однак витримка і мужність, миролюбна поведінка мандрівника обеззброили туземців і завоювали їх прихильне ставлення до Маклая. Тут Маклай прожив 15 місяців.

В кінці 1872 року на військовому кораблі «Изумруд» Міклухо-Маклай вирушає в подорож по Індо-Малайському архіпелагу, робить дві подорожі в глибокі півострова Малакка. Під час експедиції на півострів Малакка Міклухо-Маклай захворів пропасницею у важкій формі і виснажений хворобою поїхав у Сінгапур.

Подорожуючи по півострову Малакка, Міклухо-Маклай зібрав багатий матеріал з антропології, етнографії, зоології та географії. Хвороба і непосильна праця підірвали здоров'я вченого. В 1878 р. він поселився в Сіднеї (Австралія), де прожив кілька років. Тут він заснував зоостанцію.

Багато подорожуючи, Міклухо-Маклай познайомився з хижачькою експлуатацією кольорового населення Микронезії з боку європейських «цивілізаторів». Він пристрасно боровся проти расової нетерпимості і колоніального гніту.

Так, довідавшись, що Німеччина готує загарбання північно-східного берега Нової Гвінеї, і, передбачаючи, які страхоття і гніт принесе населенню це загарбання, Міклухо-Маклай почав пропагувати думку про протекторат Росії над північно-східним узбережжям Нової Гвінеї, з метою захисту туземців. Коли в 1884 році німецький мілітаризм захопив північний схід Нової Гвінеї, Міклухо-Маклай направив Бісмарку гнівну телеграму: «Туземці «берега Маклая» протестують проти приєднання до Німеччини».

В 1886 році Міклухо-Маклай, залишивши в Сіднеї сім'ю, їде в Росію, щоб передати Академії наук зібрані ним колекції й добитися видання своїх творів. Через рік він забирає сім'ю і повертається в Росію.

І. КРАСОВСЬКИЙ,
староста підготовчих курсів.

14 квітня 1888 року перестало битися серце прекрасної людини, визначного вченого-гуманіста.

М. В. АРГІРОПУЛО,
головний бібліограф НБ.

Редактор М. ДОБРОГОРСЬКИЙ.

Книга Заїри Валентинівни Першиної «Партии рядовой» дуже сподобалась студенту-фізику Миколі Голімбієвському. Також з великою теплою говорили студенти про письменника Павла Степановича Ілляшенка, який написав про героїв Одеського підпілля в період фашистської окупації.

На закінчення керівник гуртка доц. Я. М. Штернштейн закликав студентів систематично і вдумливо читати художню та мемуарну літературу.

В. ШЕВЦОВ,
студ. I курсу фізфаку.

УЛЮБЛЕНІ КНИГИ

Останнє засідання студентського наукового гуртка історії КПРС для студентів фізфаку було присвячене улюбленим книгам. Члени гуртка із захопленням говорили про героїв нашого часу, про тих, чії подвиги надихають, кличуть вперед.

Таїса Макаренко розповідає про епізоди з книги віце-адмірала Іллі Ілляча Азарова «Осажденная

Одесса», а Сергій Козицький про книгу улюбленця студентської молоді Григорія Карєва «На океанській волне», «Синєе безмолвие», «Экипаж «Бедового».

Студент Павло Ломицький ділиться враженнями від книги герої громадянської та Великої Вітчизняної воєн генерала В. А. Абрамова «На ратных дорогах». Він

Від усієї душі

В березні—квітні цього року в нашій друкарні було проведено капітальний ремонт всіх приміщень. Ця подія стала своєрідним святом усього нашого колективу, збудила енергію, викликала бажання працювати ще краще.

Не таємниця, що наша друкарня довгий час лякала усіх своїм виглядом. Тепер у нас охайно і чисто, стіни цехів і коридорів радують око світлими тонами фарб, на вікнах завіски, працює нова вентиляція. До нас тепер приємно зайти відвідувачам, та й ми почувуємо себе тут як вдома.

Колектив друкарні від усієї душі вдячний будівельникам Ф. Н. Горбулі, Д. Г. Маслову та І. А. Сіроштаненку, які зуміли так організувати свою роботу, що виробничий процес у друкарні майже не переривався. Велике спасибі цим людям, які своєю працею принесли радість нашому колективу.

М. ІЛЪЯНКОВ, С. НОВАК, Р. ТИМЧЕНКО —
працівники друкарні.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“

СТОР. 4. 10 ТРАВНЯ 1963 р.